

SALKIM GÜVESİ (*Lobesia botrana*)



Salkım güvesi ergini



Salkım güvesi 3. dölünün olgun tanelerde zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

• Erginlerin kanat açıklığı 10-12 mm, boyu 6 mm kadardır. Olgun larva ise 9-10 mm boyundadır. Larvanın vücut rengi genellikle sarımsı yeşildir. İlkbaharda uygun orantılı nem ve sıcaklıkta kelebekler görülür. Dişiler yumurtalarını çiçek tomurcuklarına, çiçeklere ve çiçek saplarına, koruk ve meyvelere bırakır. Yeni çıkan larva bir süre dolaştıktan sonra çiçek kılıflarını delip, tomurcuk veya çiçek içine girer ve beslenir. 2. döl larvaları korukta, 3. döl larvaları da bağın olgun üzüm döneminde zararlı olurlar. Genellikle 3 döl verir.

Zarar Şekli:

• Tomurcuk ve çiçek devresinde; larva, tomurcuk ve çiçek içinde beslenir ve bu anda salgıladığı ipliklerle tomurcuk ve çiçekleri birbirine bağlayarak çilkimleri küme haline getirir. Zarara uğrayan tomurcuk ve çiçekler dökülür. Seyrek taneli salkımlar oluşur. Koruk ve olgunlaşma döneminde larva tanenin içinde beslenir. Bu beslenme bir tane içinde olmayıp, birden fazla tanede larvanın yer değiştirmesiyle olur. Olgun tanede beslenmede yer değiştirme daha sık olduğundan bir larvanın zarar verdiği tane sayısı bu devrede daha fazladır. Ayrıca olgun tanelerden akan şekerli su saprofit mantarların çoğalmasına da neden olur ve meydana gelen zarar kolaylıkla görülür. Zarar görmüş üzümlerden yapılan şarapların kalitesi düşük olur.

Zararlı olduğu bitkiler:

• Esas konukçusu asmadır. Defne, orman asmaları, hünnap, böğürtlen konukçuları arasındadır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

• Salkım güvesi larvalarının faaliyeti için sıcaklık ve orantılı nem bakımından asmanın iç ve alt kısımları daha uygundur. Bu nedenle asmayı askıya almak, budama ve aralamayı asmanın iç kısmını havadar tutacak şekilde yapmak, bağı otlu bırakmamak, kış temizliğine önem vermek zararlının faaliyetini azaltmak bakımından yararlıdır.

Biyoteknik Mücadele (Çiftleşmeyi Engelleme Tekniği):

• Çiftleşmeyi engelleme tekniği, dişi böceklerin çiftleşme çağrısı olarak salgıladığı feromonun yapay olarak üretilip yayıcılarla belirli bir alana dağıtılması sonucu yoğun bir koku bulutu oluşturulması ve böylelikle erkeklerin dişilere çiftleşme amacıyla ulaşmasının engellenmesi olarak tanımlanabilir. Bu yöntemin uygulanacağı bağ ya da bağ topluluğu geleneksel bağların ortasında kalıyor ise en az 16 ha, köşesinde kalıyor ise en az 12 ha büyüklüğünde olmalıdır. Birinci dölün ilk kelebekleri eşeyssel çekici tuzaklarda yakalanınca her biri 172 mg feromon içeren Isonet-L yayıcıları, sıra arasının ortalama 3 m olduğu bağlarda; bağın içerisine sıra üzerinde 6.5-7 m de bir (1 yayıcı/21-22 m²), kenarlarda 2 m' de bir sürgünlere asılmalıdır. Bu yöntem, Isonet-L yayıcıları ile 600-650 adet/ha olacak şekilde uygulanabilir. Kenar uygulaması ve ağaçlar dahil hektara 750 adet' ten fazla yayıcı asılmamalıdır. Yayıcılar asılırken; bağda yapraklanma arttığında bu yayıcıların gölgede kalacak olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca, bağın içinde veya kenarında eğer ağaçlar varsa, olası çiftleşmeleri engellemek için her ağacın dallarına çepeçevre 2 m' de bir, yerden 2 m yüksekliğe yayıcı asılmalıdır. Uygulama alanına 80 m'den daha yakın bir mesafede başka bir geleneksel bağ varsa, o bağ da 30 m derinliğinde 21-22 m² de bir yayıcı asılarak tampon uygulaması yapılmalıdır. Yanyana birden fazla bağda uygulama yapılması durumunda; iki bağın arası 5 m den az ise aralarındaki kenar sıralara 2 m de bir yayıcı asmaya gerek yoktur. Mesafe 5-10 m arasında ise iki bağın arasındaki kenar sıralara 5 m de bir yayıcı asılmalıdır. Salkım güvesi' nin 1. dölüne ait bulaşma oranı %5'in üzerinde ise ÇE yöntemi ile birlikte yararlıların da desteklenip korunması için 1. döl karşı biyolojik bir preparat kullanılarak başlangıç popülasyonu düşürülmelidir.

Kimyasal Mücadele:

• Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞDA İKİNOKTALI KIRMIZIÖRÜMCEK

(*Tetranychus urticae*)



İkinoktalı kırmızıörümcek ergini ve yumurtası

Tanımı ve Yaşayışı:

- Erginin esas rengi yeşil tonlarındadır. Vücudun ortasına yakın mesafede iki tarafta birer adet siyah leke bulunur. Vücut kılları oldukça belirgindir. Genellikle nisanda havalarda ısınmasıyla birlikte kışlak yerlerinden çıkarak yaprakların alt yüzüne yerleşir ve orada beslenerek üremeye başlar.

Zarar Şekli:

- Asma yapraklarında bitkinin özsuğunu emerek zararlı olur. İlk beslenme ile beraber yapraklarda emgi lekecikleri görülmeye başlar. Bu lekeler başlangıçta açık sarımsı ve küçük odacıklar halindedir. Sayıca artmasına paralel olarak yapraklar önceleri sararır, daha sonra kurur ve dökülür.

Genellikle yaprağın alt yüzünde beslenirler ve beslendikleri yerde ağ meydana getirirler. Yaprağın üst yüzünde beslenmeleri daha az olur. Sayıları fazla ise yaprakların vaktinden önce sararıp kurumalarına sonuçta da erken yaprak dökümüne neden olur. Bu nedenle salkımlar açıkta kalır ve güneşten olumsuz yönde etkilenir. Ayrıca asma yıldan yıla zayıflar, ürün kalite ve miktar yönünden etkilenir.

Zararlı olduğu bitkiler:

- Asmadan başka pek çok kültür bitkisinde ve yabancı otlarda bulunur.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

- Bağ içinde ve kenarında bulunan yabancı otlar ile gerekli şekilde mücadele yapılmalıdır.

Kimyasal Mücadele:

- Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ MAYMUNCUKLARI VE ASMA HORTUMLUBÖCEĞİ

(*Otiiorhynchus scitus*, *O. Peregrinus*, *O. Sulcatus*, *O. Anatolicus*, *O. Ligustici*, *O. turca*, *O. Aurifer*, *O. Carceli*, *O. rugosostriatus*, *Megamecus sheveti*, *M. albomarginatus*)



Silikonize elyafa yakalanan Maymuncuk ergini



Silikonize elyafın bağlanması

Tanımı ve Yaşayışı:

● Genel olarak siyah ve koyu kahve renkli, türlere göre değişmekte olup, 5-15 mm boyundadırlar. Ağız parçaları kısa ve geniş, hortum şeklinde olup uçları ikiye ayrılmış gibi görüldüğünden üçgene benzer. Rahatsız edildiklerinde kendilerini sırt üstü yere atıp hareketsiz durarak ölü taklidi yaptıklarından “Maymuncuk” adını almışlardır.

İlkbaharda gözler uyanmaya başlarken asmalara tırmanarak zarara başlar. Gündüzleri asmaların dibinde, toprakta, yarık ve çatlaklarda, kabuk altlarında gizlenip, geceleri faaliyete geçerler.

Zarar Şekli:

● Erginler ilkbaharda bağlarda kabarmakta olan gözleri, aşı gözlerini, filizleri daha sonraları yaprakları yemek suretiyle zarar meydana getirir. Maymuncukların zararına uğrayan bir bağ uzaktan bakıldığında, don vurmuş gibi görünür. Yapraklardaki zararı, kenarlarını yarım yuvarlak, damar aralarını sadece yaprak damarları kalacak şekilde yemek suretiyle olur. Yaprak tipik bir dantel görünümü alır. Larvalar asmaların kökleri ile beslenirler. Yoğun larva hücumuna uğrayan asmalar cılız kalıp verimden düşebilir. Özellikle yeni kurulmuş bağlardaki zararı önemlidir.

Zararlı olduğu bitkiler:

● Asmadan başka birçok kültür bitkisinde, sebze, meyve, zeytin, kuşburnu, şeker pancarında vs. zararlıdırlar. *O. sulcatus* zeytinde, *O. anatolicus* kayısı ve vişnede, *O. turca* erik ve elmada da tespit edilmiştir.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

● Bağın içinde ve çevresinde zararlıların kışlayabileceği barınak yerleri yok edilmeli, bağ yabancı otlu bırakılmamalıdır.

Mekanik Mücadele:

● Asma gövdelerine yapılacak silikonize elyaf uygulaması, bağlarda kış budaması sırasında, henüz gözler uyanmadan ve zararlı ergin çıkışı gerçekleşmeden yapılmalıdır. Bağ maymuncuğu ile bulaşık olduğu bilinen bağlarda budama sırasında asmanın kavlamış kabukları sıyrıldıktan sonra her omcaya ve her terbiye direğine, yerden 50-60 cm yüksekliğe silikonize elyaf bağlanmalıdır. Silikonize elyafın, çepeçevre yaklaşık 20 cm genişlikte parçalar halinde ortasından ipe asma gövdesine bir kez bağlanması yeterlidir.

Kimyasal Mücadele:

● Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ THRİPSLERİ

Bağ thrips (*Anaphothrips vitis*), **Asma thrips** (*Drepanothrips reuteri*),
Bağ kahverengi thrips (*Haplothrips globiceps*)



Tanelerde thrips zararı



Yapraklarda thrips zararı

Zararlı olduğu bitkiler:

- Thripslerin asma dışındaki konukçuları, meşe, fındık, söğüt, kayısı, şeftali, erik, ceviz, birçok sebze, endüstri ve süs bitkileri ile yabancı otlardır.

Mücadele Yöntemleri:

Kimyasal Mücadele:

- Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

Tanımı ve Yaşayışı:

- Erginlerin bir çift dar yapılı kanatları vardır. Ön ve arka kanatlar basit damarlıdır. Kanatların etrafı saçak şeklinde kıllarla çevrilidir. İlkbaharda gözler uyanmaya başlarken yeni oluşan yapraklara geçerler. Erginler yumurtalarını yapraklara ve tomurcukların içine gömer veya üzerine bırakır. Yeni çıkan larvalar da ergin gibi beslenir.

Zarar Şekli:

- Thripsler bağda sürgün, yaprak, tomurcuk, çiçek gibi genç dokulara yumurta koymak ve özellikle beslenmek suretiyle zararlı olurlar. Gözlerin uyanmaya başlaması ile birlikte sürgünün içine giren erginler, genç yaprakların genellikle alt yüzünde beslenir. Epidermis hücrelerinin suyunu emerek boşaltırlar. Bunun sonucu genç yapraklar kıvrılır, kurur ve sürgünlerin büyümesi duraklar. Emilen yerler başlangıçta beyazdır, zamanla koyulaşır ve esmer bir renk alır. Emgi yerleri zamanla kurur ve yaprağın genel büyümesinden dolayı yırtılır, yaprak delik deşik olur ve düşer. Çiçek tomurcuğu saplarını da emerek çiçeklerin dökülmesine neden olurlar. Taneler saçma iriliğine ulaştığında beslenmesi durumunda ileriki dönemlerde kabuk üzerinde deformasyonlar oluşur ve ürünün pazar değeri düşer.

BAĞ YAPRAKUYUZU

(*Colomerus (=Eriophyes) vitis*)



Bağ yaprakuyuzu'nun yaprak üstündeki zararı



Bağ yaprakuyuzu'nun yaprak altındaki zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

- Gözle görülmeyecek kadar küçük bir zararlıdır. Vücudu uzunca olup 80 kadar halkadan meydana gelmiştir. Vücudun üzerinde seyrek bir şekilde sert kıllar bulunur. İki çift bacağı vardır.
- Zararlı, kışı gözlerde tüylerin arasında, kalın ve ince dalların çatlaklarında ergin olarak geçirir. İlkbaharda havaların ısınması ile birlikte yeni oluşan yapraklara geçerek beslenmeye başlar. Erginler yumurtalarını yaprağın alt yüzünde beslendikleri yerlerde meydana gelen tüyler arasına bırakırlar.

Zarar Şekli:

- Zararlı asma yapraklarını alt yüzünden emer. Emgi yerlerinde önce gümüş renginde küfimsü görünümde alanlar oluşur. Bu grimsi renk daha sonra kahverengine dönüşür ve yaprağın üst yüzüne doğru kabartılar meydana gelir. Yaprığın altında oluşan girintide tüyler oluşur. Ender olmakla beraber çok ağır bulaşmalarda yaprağın üst yüzünde de beslenir. Zararlı genellikle asmanın yapraklarında bulunur. Bazen çiçek tomurcuklarında ve çiçeklerde de beslendiği görülmüştür. Yapraklardaki beslenme ilkbaharda gözler açılırken başlar, geç sonbahara kadar devam eder. Zarara uğrayan yapraklar fotosentezi tam olarak yapamazlar ve dolayısıyla Bağ yaprakuyuzu'nun yoğunluğu oranında ürün miktarı etkilenir.

Zararlı olduğu bitkiler:

- Sadece asma çeşitlerinde beslenir.

Mücadele Yöntemleri

•Kimyasal Mücadele

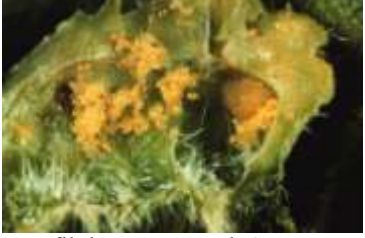
Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

FİLOKSERA

(*Viteus vitifolii*)



Bağ filokserası kök formu



Bağ filokserası yaprak formu

Tanımı ve Yaşayışı:

- Kök formu oval veya armut şeklinde, sarımsı yeşil, esmer, kırmızı ve kahverengine kadar değişen renklindedir. Kök filokserası kışı nimf halinde asma köklerinde geçirir. İlkbaharda beslenip yeni dölleri vermeye başlar. Beslenen ve gelişen larvalar ergin olarak yaz süresince bir kökten diğerine veya toprağın yarık ve çatlaklarından çıkarak diğer asmalara geçerler.

Zarar Şekli:

- Filoksera'yla bulaşık olan bağlarda zamanla sürgünlerde genel bir durgunluk, asmada zayıflık, yapraklarda küçülme ve sararmalar görülür. Boğum araları daralır, çubuklar odunlaşamadıklarından kışın soğuktan etkilenirler. Ayrıca salkımlarda tanelerin seyrekleştiği, normal tatlanma ve renklenmenin olmadığı görülür. Asmalar bir kaç yıl içinde ağır bir durgunluk göstererek kururlar. Bu tip asmalar bağın içinde kümeler halindedir. Kök filokserasının köklerde beslendiği yerlerde emgi sonucu meydana gelen şişkinlikler görülür. Bu şişkinliklerin çürüyüp dağılması ve bu durumun devamlı tekrarı, asmanın toprak altı organlarının kaybolmasına dolayısıyla asmanın kurumasına neden olur. Yaprak formları yeni açılan tomurcuklara girerek taze tomurcuk ve yaprakları sokup emerler. Yaprak altındaki emgi noktalarında, bitin çevresinde yaprak dokusu yükselerek galleri oluşturur.

Zararlı olduğu bitkiler:

- Sadece asma ile beslenir.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

- Filoksera'nın asma kökünü emdiği kısımda, asmanın gösterdiği reaksiyon ile bir mantar tabakası meydana gelir ve bu tabaka kökün iç kısımlarını çürümekten korur. Yerli asmalarda bu reaksiyon yavaş olduğundan, mantar tabakası ya çok ince olur veya hiç oluşmaz. Amerikan asmalarında bu tabaka çok kalın olmaktadır. Bu bakımdan %60'dan az kum içeren topraklarda bağ tesisinde, toprağın tipine göre Filoksera'ya dayanıklı anaçlar yanında; toprağın kireç oranına, üzerine aşılacak asma çeşidine ve bölge koşullarına uyabilen anaçlar kullanılmalıdır. Filoksera'nın bulunduğu bölgelerden temiz bölgelere topraklı veya topraksız asma fidan ve çubukları taşınmamalıdır. Kumlu topraklarda filoksera hareketsizleştiğinden yeni kurulacak bağların bu tip topraklarda kurulmasına özen gösterilmelidir.

Kimyasal Mücadele

Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞDA UNLUBİT

(*Planococcus citri*, *P. ficus*)



Salkımda Unlubit zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

• Ergin dişi oval ve yassı biçimde, vücut rengi sarı veya sarımsı turuncudur. Ancak, üzeri un görünümünde beyaz mumsu tabaka ile örtülü olduğu için beyaz renkte görünür. Mayıs sonunda kışlağı terkeden ergin ve larvalar, beslenmek üzere asmanın yeşil kısımlarına tırmanırlar. Yaz ortalarında, taneler sulanmaya başlayınca salkımlara geçiş başlar. Unlubit sıcak ve nemli yerleri seven bir zararlıdır.

Zarar Şekli:

• Unlubit asmanın her tarafına yayılarak, yaprak, sürgün, salkım ve gövdede zarar yapar. Bitki özsuğunu emerek asmanın zayıflamasına, verimden düşmesine ve sonunda

kurumasına neden olur. Unlubit'in salgıladığı tatlımsı maddeler saprofit mantarların gelişmesi için iyi bir ortam sağlar. Meydana gelen fumajin, asmaların her tarafını kaplayarak siyahlık yapar, özümlemeye engel olur. Bitki özsuğunun emilmesi, solunumu ve fotosentezi engelleyen fumajin oluşumu sonucu ürün azalır, kalite düşer ve sonunda bitki tamamen kurur.

Zararlı olduğu bitkiler:

• Asma, turunçgil, armut, nar, kayısı, süs ve sera bitkilerinde zararlı olmaktadır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

• Çok su tutan taban arazide ve gölgelik yerlerde bağ kurulmamalıdır. Zorunlu kalındığı takdirde asmalar seyrek dikilmeli ve dallar yükseltilmelidir. Bulaşma görülen bağlarda bulaşık asmaların yaprakları seyreltilmeli, salkımların havalanması temin edilmelidir. Ayrıca kışın budama yapılırken kabuklar soyularak zararlı yoğunluğunun azalması sağlanmalıdır.

Kimyasal Mücadele:

Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ YAPRAKPIRELERİ

(*Asymmetrasca (=Empoasca) decedens*
Empoasca decipiens)



Bağ yaprakpiresi ergini



Bağ yaprakpiresi' nin yaprakta emgi lekeleri

Tanımı ve Yaşayışı:

• Erginlerde vücut ince uzun, silindirik şeklinde olup, geniş ön kısım arkaya doğru gittikçe daralır. Genel olarak renk parlak yeşildir. İkbaharda nisan ayı sonundan itibaren havaların ısınması ve bağların yapraklanma döneminin başlamasıyla görülmeye başlar. Genellikle asma yapraklarının alt yüzünde bulunurlar, rahatsız edildiklerinde büyük bir hızla karakteristik şekilde yan yan yürüyerek yaprağın üst yüzüne geçerler.

Zarar Şekli:

• Asma yapraklarının alt yüzünde yaprak damarlarında emgi yaparak beslenirler. Bitki özsuyunu emerler. Çok genç ve küçük yapraklarda öncelikle damarlar etrafında yaprak dokularında büzgüler meydana getirerek küçük yaprakları çanak biçiminde çukurlaştırır. Daha sonra yaprak yumuşaklığını kaybeder ve alt yüzündeki damarlarda önce beyaz daha sonra kırmızı kahverengi renk alır. Zaman ilerledikçe bu yaprakların kenarlarında çepeçevre renk açılması görülür. Zamanla bu renk açılması içe doğru ilerleyip yerini sararmaya bırakır. Daha sonra yaprak kenarları kurur. Normal büyüklüğünü almış ve renkleri koyulaşmış olgun yaprakların kenarları üste doğru kıvrılarak boru şeklini alır. Üzerinde beslenen böcek yoğunluğuna bağlı olarak olgun yapraklarda da sararma ve kurumalar görülür.

Zararlı olduğu bitkiler:

• Asmadan başka konukçuları; sebzeler (bakla, bamya, biber, bürülce, domates, fasulye, kabak, marul, maydanoz, patlıcan, patates, soya fasülyesi ve turp), meyve ağaçları (elma, turuncgil ve şeftali) ve tarla bitkileri (ayçiçeği, hayvan pancarı, hintyağı, mısır, pamuk, susam, şerbetçi otu, şekerpancarı ve yonca) ile kavun, karpuz, nane, söğüt ve tüysüz yapraklı yabancı otlardır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

• Salkım güvesinin birinci dölüne karşı ilaçlama yapılmayan yerlerde, asmada uç almanın nimflerin doğada ilk görülme tarihlerinde yapılması zararlı popülasyonunun azaltılması ve yararlıları koruma yönünden önemlidir. Ayrıca, zararlının kışlayabileceği bağ içindeki yabancı otlar temizlenmelidir.

Kimyasal Mücadele:

• Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞDA HAZİRANBÖCEKLERİ

Haziran böceği (*Polyphylla fullo*)

İzmir haziranböceği (*P. turkmenoglui*)



Haziran böceği ergini



Haziran böceği larvası

Tanımı ve Yaşayışı:

●Erginlerde vücut uzunluğu 28-40 mm olup, erkeklerinde yelpaze şeklinde anten bulunur.Vücut rengi kırmızımsı kahverengi zemin üzerine küçük odacıklar halinde ve çok sık beyaz pulcuklarla tamamen kaplıdır. Larva manas tipinde, “C” harfine benzer ve bitki kökleriyle beslenir. Erginler, haziran-temmuz aylarında güneş battıktan sonra uçuşurlar ve ışığa gelme eğilimleri vardır. Genellikle, 2-2.5 yılda bir döl verirler.

Zarar Şekli:

●Haziran böceği larvası, asmanın köklerinde beslenir. Özellikle kumsal alanlara tesis edilmiş bağlarda asmanın toprak altı kısımlarını kemirmek suretiyle zarar yaparlar. Zarar gören asmalar zamanla kurur. Özellikle genç bağlarda zararı çok fazla olmaktadır.

Zararlı Olduğu Bitkiler:

●Polifag zararlılardır. Asmadan başka tek ve çok yıllık diğer bitkilerde de zarar yapmaktadırlar.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler :

●Haziranböceği ile bulaşık bağ alanları otlu bırakmamalı, larvaların hareketli olduğu ilkbahar ve yaz aylarında toprak işlenmesi yapılarak, larva ve yumurtaların ölmesi sağlanmalıdır

Kimyasal Mücadele :

Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ SALKIM MAYMUNCUĞU

(*Strophomorpha ctenotus*)



Salkım maymuncuğu ergini



Salkım maymuncuğu zararı

Tanımı, ve Yaşayışı :

●Erginleri, 6-8 mm boyunda olup, vücutlarının üzeri kahverenginin değişik tonlarında hafif lekelidir. Ağız parçası hortum şeklindedir. Bunlar uçamazlar, rahatsız edildiklerinde ise kendilerini toprağa atarak hareketsiz kalıp ölü taklidi yaparlar. Larvalar, "C" şeklinde tombul yapılıdır. İlk erginler ilkbaharda görülür. Gündüzleri toprakta, asmanın gövdesinde, kabuk altlarında, yarık ve çatlaklarda gizlenir, geceleri aktiftirler. Erginler asmalara tırmanarak taze yaprak, filiz, çiçek tomurcuğu ve salkımlarla beslenirler. Yılda 1 döl verir.

Zarar Şekli:

●Erginler taze yaprakları, filizleri, salkımda kısmen açılmak üzere olan çiçek tomurcuklarını, yeni tutmuş veya saçma tanesi iriliğine erişmiş taneleri ve tane saplarını yemek suretiyle zararlı olur. Salkımlar, zarar sonucu seyrek taneli olur. Zararlı, yapraklarda damar aralarını, sadece yaprak damarları kalacak ve dantel görünümlü olacak şekilde yerler. Bazen de yaprak sapında beslenerek, yaprağın tamamen kurummasına neden olurlar.

Zararlı Olduğu Bitkiler:

●Ülkemizde asmada saptanmıştır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler:

●Zararlının görüldüğü bağlarda asmaların gövde ve kalın dalları üzerinde gelişigüzel çıkan obur sürgünler, tanelerin bezelye büyüklüğüne yaklaştığı döneme kadar koparılmamalıdır. Yaprak seyreltme işlemi, bu fenolojik döneme kadar yapılmamalıdır.

Mekanik Mücadele:

●Asmanın kalın dallarına çepeçevre yapışkan macun sürülerek, erginler yakalanır. Bulaşık olduğu bilinen asmaların gövde kabukları sıyrılır. Ayrıca, iki ucu açık 30 cm uzunluğunda kargılar hazırlanır. Bir ucu asmanın kök boğazından 5-10 cm uzaklıkta ve 1/3 ü toprağın içinde kalacak şekilde saplanır. Kalan kısmı ise, asma gövdesine dayanır ve her gün öğle saatlerinde kargılar sökülerek, yakalanan erginler öldürülür. Ayrıca Bağ maymuncukları konusunda belirtildiği gibi asma gövdelerine silikonize elyaf uygulaması yapılmalıdır.

Kimyasal Mücadele:

● Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

ASMA AĞUSTOSBÖCEĞİ

(*Klapperichicen (=Chloropsalta) viridissima*)



Asma ağustosböceği ergini

Tanımı ve Yaşayışı:

●Erginleri açık yeşil renkli olup, boyları ortalama 34-35 mm'dir. Yaz ayları boyunca bağlarda erkeklerin sürekli ses çıkarmaları ve yanlarına yaklaşıldığında hemen uçmalarıyla kolayca tanınırlar. Ergin çıkışları haziran sonlarında başlar, temmuz ortalarında en fazlaya ulaşır, ağustos başlarında sona erer. Zararlının nimfleri, asma kökleriyle beslenir. Nimfler gelişmesini 5 yılda tamamlar ve bu süre içinde toprak altında kalırlar. Beş yılda 1 döl verir.

Zarar Şekli:

● Dişilerin yumurta bırakmak için ovipozitörleriyle bir yıllık sürgünlere açmış olduğu delikler, sürgünlerin büyümesiyle genişler ve 5-6 cm uzunluğunda çatlaklar oluşur. Fakat bu çatlaklar sürgünlerin kurummasına neden olmaz. Asma ağustosböceği'nin esas zararını nimfler yapar. Bunlar asma köklerinin öz suyunu emmek suretiyle sürgünlerin zayıflayıp bodur kalmasına, boğum aralarının kışalmasına, yaprakların küçülmesine ve sararıp dökülmesine neden olur. Asmanın kökleri emgi nedeniyle siyahlaşıp çürür. Sonuç olarak asma çalılışır ve zamanla ölür.

Zararlı Olduğu Bitkiler:

●Monofag bir zararlı olup, tek konukçusu asmadır.

Mekanik Mücadele:

●Asma sürgünlerinde yumurta bırakılmış yara izleri gözle kolaylıkla görülebilir. Yumurtaların açılmasından önce, bu yara yerlerinin altından dalların kesilmesi suretiyle bir mekanik mücadele uygulanmalıdır. Bunun için bağda tesadüfen seçilen asmalardan alınan 100 adet yumurta bırakılmış dalda, yumurta rengi incelenir. Eğer %50'den fazla dalda yumurtalar pembe renk almışsa dal kesme işlemine geçilir. Kesilen dallar güneş altında en az 24 saat bırakılır ve suyu çekilen dallardaki yumurtaların ölmesi sağlanır. Dal kesme işlemine genellikle ağustosta başlanır ve 12-13 gün içinde bitirilir.

●Ayrıca, sabahın erken saatinde uyusuk halde bulunan erginlerin elle toplanması da yararlıdır. Bu da haziranın son haftasından başlayıp temmuz sonuna kadar devam eder. Asma ağustosböceği nimflerinin gelişmelerini 5 yılda tamamladıkları göz önünde bulundurularak, bu zararlı ile bulaşık bir bölgede yapılacak mücadelenin üst üste en az 5 yıl devam etmesi gerekir.

Kimyasal Mücadele:

● Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ GÖZKURDU

(*Theresimima ampelophaga*)



Bağ göz kurdu ergini



Bağ göz kurdu zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

●Bağ göz kurdu kelebeklerinin kanatları siyahımsı duman renginde olup, lacivert pırıltılıdır. Vücut metalik yeşil renktedir. Larva bol tüylü, sırtı esmer, abdomenin ventrali kirli sarı renkli olup, vücudun üstünde iki, yanlarında iki olmak üzere toplam 4 adet çizgi vardır. Larvalar önce gözlerde, daha sonra da genç yapraklarda beslenirler. Beslenme akşamüstü başlar, ertesi günün sabaha kadar devam eder. İlk kelebekler haziran - temmuz ayları arasında görülür. Zararlı yılda 1-1.5 döl vermektedir.

Zarar Şekli:

●Larvalar ilkbaharda gözlerin içini yiyerek ölümüne neden olur. Zarar gören bağa uzaktan bakıldığında don vurmuş gibi görülür. İkinci döl larvaları ise, yaprakların alt yüzünde beslenerek damar aralarını zar şeklinde bırakır. Ancak gözlerdeki zararı yapraktaki zararından daha önemlidir. Gözler uyanırken bir asmada 3-4 larva bulunduğu %40-50, 10-12 larva bulunduğu %100 zarar yapabilir. Bir asmada 1-2 adet larvanın bulunması halinde dahi ürün kaybına neden olur.

Zararlı Olduğu Bitkiler:

●Bağ göz kurdu, monofag bir zararlıdır. Kültür asmaları ve yabani asmalarda zarar yapar.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel Önlemler :

●Bağ göz kurdu kışı larva halinde asmaların kabukları altında geçirdiğinden, kavlayan kabuklar soyulmalı, budama artıkları bağ kenarında bırakılmamalıdır. Bağın içinde ve çevresinde larvaların kışlayabileceği barınak yerleri ortadan kaldırılmalıdır.

Kimyasal Mücadele

- Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.

BAĞ ÜVEZİ

(*Arboridia (=Erythroneura) adanae*)



Bağ üvezi ergini



Bağ üvezi zararı

Tanımı ve Yaşayışı:

●Erginler 2.7-3.0 mm uzunluğunda, sarımsı açık kahverengi desenlidir. Nimfler, sarı renklidir. Bunlar sıçrayarak kısa mesafelere uçarlar. İlkbaharda çıkan erginler asmaların yapraklarında beslenmeye başlarlar. İklima bağlı olarak bir dölünü 18-35 günde tamamlar ve yılda 2-3 döl vermektedir.

Zarar Şekli:

●Bağ üvezi ergin ve nimfleri, yaprakların alt yüzlerinde bitki özsuğunu emerek beslenirler. Yaprakların sokulup emilen yerlerinde önceleri soluk renkli lekeler meydana gelir, sonra buraları kahverengine dönüşür ve kurur. Eğer zararlı yoğunluğu yüksek ve yapraklarda zarar fazla ise emilen yapraklardaki lekeler genişler, zarar gören yapraklar dökülür. Yapraklarının çoğu dökülen asmalardaki salkımlar cılızlaşır, taneler güneş yakmasına maruz kalır. Çubuklar kışa zayıf girdiğinden ilkbaharda asmalardaki gelişme zayıf olur ve taneler iyi gelişemez.

Zararlı Olduğu Bitkiler:

●Monofag bir zararlıdır. Asmadan başka konukçusu saptanmamıştır.

Mücadele Yöntemleri:

Kültürel önlemler :

●Bağda budama artıklarının temizlenmesi, toprağın işlenmesiyle kışlayan erginlerin çoğu yok edilmiş olur.

Kimyasal mücadele :

- Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.